

vyhnouti nelze. Takových důvodů však dovolatel vůbec neuplatnil. Aby usedlost nebyla při prodeji zmrhána, bude starostí dražebních podmínek, jež mají stanoviti přiměřenou, daným poměrům odpovídající vyvolací cenu (§ 277 nesp. říz.), při níž náležitý zřetel vzat by byl jak na hodnotu nemovitosti samé, tak na hodnotu inventáře k ní náležejícího. Docela bezdůvodné je mínění dovolatele, že již nyní v rozsudku samém měly býti podmínky prodeje stanoveny, toť by bylo vzhledem k uvedenému předpisu přímo protizákonné. Čiře osobní věc dovolatele to je, provozuje-li v usedlosti na svou koncesi živnost hostinskou, to nemůže odpůrkyni brániti, aby svůj nárok na zrušení spoluvlastnictví neprovedla, neboť to se ceny nemovitosti vůbec netýče, ježto to není živnost radikovaná, nýbrž osobní koncese, takže jest to jeho starostí, kde ji bude provozovati (§ 20 a) živn. ř.). Obě strany mají stejné právní postavení: nemá-li žalobkyně žádati prodej nevčas nebo na újmu žalovaného («na újmu» vlastně v sobě zahrnuje i pojem »nevčas«, neboť i ten může reprobován býti jen, hrozí-li z toho újma), naopak zase žalovaný nemá prodej na újmu žalobkyně zdržovati a včasnému zrušení společenství brániti. A že je stav společenství neudržitelným, když spoluvlastníky jsou rozvedení manželé, spolu nežijící, je beze všech důkazů samo o sobě na bíledni. Slyšeti svědky o včasnosti a prospěšnosti prodeje, pokud se týče o dočasné nevčasnosti a neprospěšnosti, jest přímo nemístno, protože to jest otázka právní, kterou posuzuje soud na základě konkrétních důvodů k doličení její uplatňovaných, takže jen o tomto skutkovém podkladu jejím důkazy prováděti dlužno. Takovými konkrétními důvody, jež dovolání uplatňuje, je však jednak řečená již hostinská živnost, která, jak dovoděno, za důvod zákonitý uznána býti nemůže, jednak obava dovolatele, že nebude dostatek koupěchtivých, ježto agrární reforma v tamním kraji provedená hlad po půdě nasýtla, což, je-li pravdou, bylo by překážkou nedohlednou, jakou, jak rovněž již vyloženo, připustiti nelze, ježto zákon počítá jen s překážkami přechodnými, krátkodobými, sice by každý podílník vydán byl dobré vůli svého společníka.

Čís. 5382.

Zaplatila-li třetí osoba jako dobrovolný plátce věřiteli solidární dluh a prohlásila v postupní listině, že se vzdává postoupených jí věřitelských práv pouze vůči jednomu ze spoludlužníků, není závady, by se nedomáhala zaplacení celé pohledávky na ostatních spoludlužnících.

(Rozh. ze dne 20. října 1925, Rv I 1552/25.)

Směnka, vydaná občanskou záložnou v K., byla podepsána Josefem C-em, Gustavem B-em a Františkem D-em jako přijateli. Marie B-ová zaplatila směnku vydatelce, dala si postoupiti směnečnou pohledávku se všemi právy z ní plynoucími i listinami ji prokazujícími, a prohlásila v postupní listině, že se postoupených jí práv vzdává proti Gustavu B-ovi, svému synu. Na základě platebního příkazu a postupní listiny vedla Marie B-ová proti Josefu C-ovi exekuci pro celou pohledávku. Josef C. domáhal se žalobou podle Šu 35 ex. ř. zrušení exekuce, tvrdě mimo

jiné, že Marie B-ová platila za svého syna, Gustava B-a, s úmyslem, by dluh jeho naprosto zanikl. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě potud, že prohlásil exekuci nepřípustnou do jedné třetiny. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalobce, k odvolání žalované žalobu zcela zamítl. Důvody: Mínění odvolatele, že B-ová zaplacením pohledávky měla pouze v úmyslu sprostiti Gustava B-a, svého syna, jest mylné a v přímém rozporu s obsahem postupní listiny a s výpovědí svědků. Také nelze souhlasiti s náhledem odvolatele, že by bez řešení vnitřního poměru mezi spoluzavázanými někdo třetí se nemohl státi jich věřitelem na základě původního exekučního titulu, neboť není v tom obcházení předpisu Šu 896 obč. zák., ježto nová věřitelka nebyla spoludlužnicí přijatelů směnky a získala pohledávku postupem (§ 1392 obč. zák.). Vývody žalobcovy, že žalovaná, vzdavši se při placení sporné pohledávky postoupených práv a nároků proti synovi z platebního příkazu, přivedla tím úplný zánik pohledávky, nemohou obstáti, neboť jednalo se o pohledávku proti třem solidárně zavázaným dlužníkům a prominutím dluhu (§ 1444 obč. zák.) jednomu spoludlužníku nezaniká celá pohledávka (§ 894 obč. zák.), neboť zůstává ještě pohledávka proti druhým spoluzavázaným a věřiteli dle Šu 891 obč. zák. jest na vůli zůstaveno, zda chce dobývati na jednotlivém spoludlužníku celou pohledávku či část její. Poněvadž žalovaná získala postupem veškerá práva vymáhajícího věřitele, není potřebí obírat se otázkou, zda spoludlužníku Gustavu B-ovi přísluší nějaká postižní práva a proto i s míněním prvního soudu, že zprošťujícím prohlášením Marie B-ové nastal týž stav, jako kdyby byl Gustav B. sám pohledávku zaplatil, nelze se stotožňovati. Nárok žalobcův není po právu, jak dále ještě uvedeno bude, i bylo tudíž odvolání žalobcovo jakožto bezdůvodné zamítnouti. Naproti tomu odvolání strany žalované, pokud uplatňuje důvod nesprávného právního posouzení, nelze upříti oprávněnosti. Poměr spoludlužníků mezi sebou nepřichází v tomto sporu k řešení, poněvadž se tu jedná o korrealní jich závazek vůči věřiteli. Avšak, i kdyby mohlo se souhlasiti s tím, že placením se strany Marie B-ové měl zaniknouti dluh Gustava B-a u Občanské záložny v K., neměnilo by to ničeho na jejích právech proti jeho spoludlužníkům, neboť ona nezískala snad pouhý postižní nárok spoludlužníka, nýbrž pohledávku vymáhajícího věřitele proti všem solidárně zavázaným spoludlužníkům a, propustila-li ze závazku pouze Gustava B-a, závazek ostatních trvá. Důležité jest, že žalovaná předem zaplatila Občanské záložně v K. a postoupiti si dala celou pohledávku se všemi právy a pak teprve prohlásila, že propouští Gustava B-a ze závazku, jak z postupní listiny zřejmo. Nelze proto souhlasiti s názorem prvního soudu, že žalovaná, zaplativši dluh, zaplatila jednu třetinu celého dluhu, jež na syna jejího připadala, a že postupem pohledávky nemohla získati více práv proti zbývajícím spoludlužníkům, než na dvě třetiny pohledávky postoupené s příslušenstvím. Naopak žalovaná, získavši pohledávku se všemi právy, mohla tuto vykonatelnou pohledávku dobývati na kterémkoli ze solidárních dlužníků (§§ 1392, 1394 a 891 obč. zák.). Nemože proto býti exekuce v rámci tohoto oprávnění prováděná nepřípustná, a jest celý žalobní nárok bezdůvodným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody podle č. 3 a 4 §u 503 c. ř. s., není opodstatněno. K vývodům jeho jest především s hlediska právního uvésti toto: Exekuční titul (směnečný platební příkaz ze dne 9. srpna 1924), podle něhož byla Marii B-ově proti žalobci ve spojení s postupní listinou ze dne 10. prosince 1924 povolena mobilární exekuce, zakládá se na směnce, vydané občanskou záložnou pro K., znějící na 35.000 Kč, o které jest nesporno, že byla podepsána žalobcem, dále Gustavem B-em a Františkem D-em jako přijateli. Podpisem přijatelů vznikl jejich solidární směnečný závazek, úplně samostatný a abstraktní, a nesejde na tom, jaký měl obecnoprávní důvod a z jakého soukromoprávního poměru vzešel. Žalovaná Marie B-ová zaplatila směnku vydavatelce, Občanské záložně v K., jako dobrovolný plátce třetí, nejsouc ani formálně ani materiálně za dluh zavázána, a, ježto při placení dala si směnečnou pohledávku postoupiti se všemi právy, z ní plynoucími, i listinami, ji prokazujícími, neprohlásivši, že za syna Gustava B-a platí jen z toho důvodu, aby pohledávka směnečná zanikla, šlo tu ve skutečnosti o výkup pohledávky osobou třetí, který věřitelka přijala (§ 1422 obč. zák.). Ostatně žalovaná při zaplacení a postupu pohledávky projevila v postupní listině poznatelným způsobem svůj úmysl, že nechce, aby pohledávka zanikla, nýbrž že ji přijímá se všemi věřitelskými i exekučními právy již pro pohledávku Občanskou záložnou vydobytými. Nesejde na tom, že v listině není výslovně uvedeno, že pohledávku kupuje, ježto z obsahu listiny na jinou vůli Marie B-ové nelze usuzovati. Přešla tudíž zaplacením pohledávky věřitelce již ze zákona (§ 1422 obč. zák.) na žalovanou veškerá právě zmíněná práva věřitelská, tedy i právo, na žalobci jako solidárním dlužníku celou postoupenou pohledávku exekučně vymáhati (§ 9 ex. ř.). Mylným jest právní názor dovolatelův, že, když žalovaná zaplatila věřitelce cizí dluh (t. j. za syna Gustava B-a) a v postupní listině prohlásila, že se postoupených jí věřitelských práv vzdává pouze proti svému synu, těmito právními úkony zanikla úplně směnečná pohledávka i proti ostatním dvěma směnečným dlužníkům, totiž žalobci a Františku D-ovi, neboť osobní sprostění jednoho ze spoludlužníků věřitelem, nesprošťuje ještě ostatní dlužníky solidárního závazku (§§ 891 a 894 i. f. obč. zák.). Že žalovaná měla na mysli propustiti pouze svého syna ze závazku, plyne zcela zřetelně z obsahu postupní listiny ze dne 10. prosince 1924, v níž výslovně prohlašuje, že si proti ostatním dvěma směnečným dlužníkům, Františku D-ovi a Josefu C-ovi, ponechává veškerá jí postoupená věřitelská práva. Důvodnou není ani výtká, že ostatní spoludlužníci nedali souhlasu k vyplacení směnky Marií B-ovou, ježto takového souhlasu jest třeba jen, když se výkup pohledávky věřiteli proti jeho vůli vnucuje (§ 1423 obč. zák.). Dovolání mylně odkazuje též k ustanovení §u 896 obč. zák., ježto tu nejde o vnitřní poměr a postih mezi spoludlužníky, a nelze ani přisvědčiti jeho vývodům, že zaplacením pohledávky Marií B-ovou Občanské záložně v K. zanikla pohledávka aspoň jednou třetinou, pokud se týkala spoludlužníka Gustava B-a, a stačí tu odkázati ku správným důvodům odvolacího soudu o solidárním závazku všech spoludlužníků, který byl také v exekučním titulu výslovně vytčen.